

به نام خدا

نخستین نشست کارگروه ملی هماهنگی و پیگیری همکاری‌های علمی بین‌المللی

با کشور روسیه

نخستین نشست کارگروه ملی هماهنگی و پیگیری همکاری‌های علمی بین‌المللی با کشور روسیه سه شنبه ۲۸ شهریور با حضور اعضای کارگروه و به میزبانی دانشگاه شهید بهشتی به عنوان مسئول کارگروه در مرکز همایش‌های بین‌المللی دانشگاه برگزار گردید.

در ابتدای این نشست دکتر عبدالعلی شرقی مشاور ارشد مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه شهید بهشتی از جهانی‌شدن آموزش عالی و همکاری‌های علمی بین‌المللی سخن گفت.

سپس دکتر بهروز ابطحی معاون پژوهش و فناوری دانشگاه ضمن خوش آمدگویی به میهمانان بیان داشت: «امروزه ارتباطات علمی بین‌المللی کشورها می‌تواند در تحکیم صلح و امنیت ملت‌ها نقش به‌سزایی داشته باشد. همچنین وی به اهمیت تعاملات بین‌المللی در ارزیابی شاخص‌های اختصاصی عملکرد دانشگاه‌ها که از سوی وزارت عتف تبیین شده است اشاره کرد».

در شاخص ارزیابی عملکرد دانشگاه‌ها، که توسط وزارت عتف در سال ۱۳۹۵ تدوین شده است، تعاملات بین‌المللی اهمیت به سزایی دارد و سهم ارتباطات بین‌المللی حدود ۱۹ درصد است که خود شامل: مقالات و پروژه‌های مشترک با اساتید خارجی، تفاهم‌نامه‌های همکاری علمی با دانشگاه‌های خارج از کشور، میزان رشد دوره‌های مشترک آموزشی و نیز همکاری آموزشی و پژوهشی با ایرانیانی که در خارج از کشور فعالیت دارند.

وی ارتباط علمی با دانشگاه‌ها و مراکز علمی اروپای شرقی، روسیه و آسیای میانه را از آن جهت دارای اهمیت ارزیابی کرد که این حوزه برای اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های ایران ناشناخته است و نیز کشور روسیه به خاطر سیاست‌های منطقه‌ای، اولویت نظام جمهوری اسلامی ایران و وزارت علوم است.

در ادامه دکتر ابطیحی ضمن ارائه توضیحاتی در خصوص نظام دانشگاهی فدراسیون روسیه به معرفی دانشگاه‌ها و مراکز علمی معتبر روسیه و نحوه استفاده از بورس تحصیلی و دیگر امکانات کشور روسیه پرداخت. وی دانشگاه‌های برتر روسیه را دارای سطح بالای مهارت‌های فنی حرفه‌ای دانست که این مسئله به اشتغال دانشجویان پس از تحصیل کمک می‌کند.

سپس دکتر حسین شیخی عضو هیئت علمی گروه زبان روسی دانشگاه شهید بهشتی به معرفی و نحوه تأسیس مرکز همکاری‌های علمی دانشگاهی ج.ا.ایران و فدراسیون روسیه «لومونوسف-رازی» در دانشگاه شهید بهشتی پرداخت و گزارشی از فعالیت‌های صورت‌گرفته در این مرکز در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ ارائه کرد. وی از علاقه‌مندی طرف روس برای همکاری در زمینه علوم انسانی با دانشگاه‌های ایران خبر داد. دکتر

شیخی ضمن اظهار علاقه‌مندی به گسترش هر چه بیشتر فعالیت‌های مرکز یادشده، از اعضای کارگروه برای ارائه پیشنهادات و راهکارهای اصولی در زمینه ارتباط با حوزه فدراسیون روسیه و کشورهای مستقل مشترک‌المنافع دعوت به عمل آورد.

در ادامه اعضای کارگروه ضمن بیان پیشنهادات به ارائه گزارشی از فعالیت‌های خود با دانشگاه‌های کشور روسیه پرداختند و دکتر ابطی در قالب جلسه پرسش و پاسخ به سؤالات مطرح‌شده پاسخ دادند.

چکیده‌ای از صحبت‌ها، نظرات و پیشنهادات اعضای محترم کارگروه روسیه در ادامه آورده شده است:

دکتر اسماعیل کرمی دهکردی رئیس گروه همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه زنجان به ارائه فعالیت‌های این دانشگاه در این حوزه اعم از برگزاری کنفرانس بین‌المللی، اعزام هیئت علمی به روسیه برای آموزش زبان فارسی، امضای دو تفاهم‌نامه با دانشگاه چیلیابینسک و دانشگاه اورال جنوبی پرداخت. وی با اشاره به پتانسیل‌های موجود در روسیه برای همکاری با ایران، بر ضرورت ایجاد مکانیسم‌های لازم برای گسترش همکاری با روسیه با توجه به ناشناخته‌بودن آن تأکید کرد. وی همچنین به مشکل زبان (آشنانبودن اعضای هیئت علمی و دانشگاه‌های ایران به زبان روسی) اشاره کرد.

دکتر فرزاد سلحشور مدیر همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان به فعالیت این دانشگاه در حوزه روسیه و کشورهای شوروی سابق از جمله به برگزاری دوره ۸۰ ساعته برای ۹ نفر از دانشجویان روس در زمینه‌های تاریخ ادبیات زبان فارسی، آشنایی با ایران معاصر و فرهنگ ایران، ایران‌شناسی و آشنایی با اسلام، در راستای تفاهم‌نامه موجود با دانشگاه علوم تربیتی جمهوری تاتارستان

اشاره کرد. وی همچنین به امضای تفاهم‌نامه با دانشگاه‌های خزر و دولتی باکو اشاره کرد و برگزاری ۲ دوره کارگاه برای اعضای هیئت علمی دانشگاه خزر، و نیز برپایی دوره مقاله‌نویسی برای ایشان را یادآور شد.

دکتر محمدمهدی نایبی مسئول امور روسیه در دفتر همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه صنعتی شریف به ایراد گزارش در این زمینه پرداخت. وی یکی از معضلات را در زمینه ارتباط گرفتن با اساتید و دانشمندان روسیه، عدم حضور روس‌ها در کنفرانس‌های بین‌المللی دانست که این مسئله (در مقایسه با ارتباط گرفتن با اساتید اروپایی) کار با اساتید روس را مشکل کرده است. دکتر نایبی ایجاد وب سایت درباره دانشگاه‌های روسیه و اساتید و دانشمندان روس را پیشنهاد کردند. وی به تفاهم‌نامه با دانشگاه‌های روسیه از جمله دانشگاه دولتی مسکو، دانشگاه گوبکین، دانشگاه پلی‌تکنیک پتربورگ، دانشگاه فدرال کازان و ... اشاره کرد و به شرح فعالیت‌های علمی پژوهشی میان دانشگاه صنعتی شریف و دانشگاه‌های طرف قرارداد و نیز بازدید هیأت‌های دو کشور از دانشگاه‌ها پرداختند. اعزام ۲۲ دانشجو برای دوره تابستانی به دانشگاه پلی‌تکنیک پتربورگ، و اعزام ۳۰ دانشجوی دیگر به روسیه برای شرکت در دوره‌های مرتبط با رشته تحصیلی این دانشجویان.

دکتر شیخی ایجاد وب سایت مرکز «لامانوسوف - رازی» در سایت دانشگاه شهید بهشتی و همچنین ایجاد بانک اطلاعاتی (آرشیو) مربوط به فعالیت دانشگاه‌های ایران در زمینه روسیه در مرکز یادشده را یادآور شد.

سپس دکتر ابطحی در پاسخ به سؤال یکی از اعضای کارگروه، به توضیح درباره «آکادمی علوم روسیه» پرداخت.

دکتر حسن کریمی رئیس دانشکده مهندسی هوافضا دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی به شرح مبسوط درباره روابط علمی پژوهشی این دانشگاه با دانشگاه‌های روسیه پرداخت. وی به اعزام دانشجویان برتر ایرانی به روسیه برای دوره‌های خاص هوافضا و همچنین به مشکلات بسیار زیاد در این مسیر چه در ایران و چه در روسیه و این که متأسفانه ساختارهای اجرایی در دو کشور هنوز روی روال نیست، اشاره کرد.

دکتر غلام رضا ذاکر صالحی مشاور رئیس مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی با اشاره به مانع زبان و نبودن مترجم در حوزه زبان روسی گفت: «وقتی که درباره موضوعی خاص از بسیاری از کشورهای جهان نظرسنجی کردیم، موفق به نظرسنجی از دو کشور روسیه و چین نشدیم چرا که مترجمی برای این دو زبان نداشتیم». وی گفت: «پیشنهاد می‌کنم تا زمان آماده‌شدن سایت مربوط به همکاری علمی با روسیه، به منظور تأمل و همفکری بیشتر، گروهی در شبکه اجتماعی تلگرام راه‌اندازی شود».

دکتر بهزاد مهرابی عضو هیئت علمی دانشکده علوم زمین دانشگاه خوارزمی به محوری بودن نقش وزارت علوم در دو کشور ایران و روسیه و عدم وجود سیاست و ساختار متمرکز در این حوزه اشاره کرد و گفت: «با توجه به ساختار متمرکز وزارت علوم بهتر است برنامه مدونی داده شود و خروجی‌هایی نیز تعریف شود چرا که در عمل برای مثال در حوزه تکنولوژی به جز هوافضا و نظامی هیچ گونه خروجی وجود ندارد و این که حوزه روسیه حوزه‌ای غیرقابل اعتماد است و نوسان سیاست‌گذاری به ما صدمه می‌زدند». وی سیاست‌گذاری متمرکز و یکنواخت در حوزه کلان وزارت علوم و ایجاد مؤسسه مالی برای مدیریت این امور و تمرکز منابع به سمت سیاست‌گذاری ج.ا.ایران را پیشنهاد داد. دکتر مهرابی آموزش کوتاه مدت زبان روسی و فرهنگ روسیه از سوی دانشگاه شهید بهشتی برای اعضای هیئت علمی علاقه‌مند به فعالیت با روسیه را پیشنهاد کرد. وی گفت: «ایجاد ساختار متمرکز از استهلاک انرژی همکاران می‌کاهد و باعث پیشرفت سریع‌تر امور علمی پژوهشی می‌شود».

آقای دکتر احمد حافظی مشاور مدیر کل دفتر همکاری‌های علمی بین‌المللی «دانشگاه علمی کاربردی» به نبودن برنامه بلندمدت استراتژیک با دانشگاه‌های روسیه اشاره کرد. وی ایجاد کمیته‌ای برای تدوین برنامه بلندمدت در این زمینه را در میان دانشگاه‌ها پیشنهاد کرد به صورتی که نقش هر دانشگاه در آن برنامه‌ریزی مشخص شود. وی گفت: «به نظرم برای بسیاری از دانشگاه‌ها، خود تفاهم‌نامه هدف شده است و نه اجرایی شدن آن و این هیچ کمکی به پیشرفت روابط نمی‌کند. با صحبت‌هایی که امروز در این جلسه شنیدم بنده علاقه‌مند به همکاری با حوزه روسیه شدم، اما می‌خواهیم که این فعالیت‌ها سازماندهی شده باشد». وی خواستار تعیین نقش و وظیفه هر دانشگاه توسط این گونه جلسات شد.

خانم آرزو دشتی کارشناس امور بین‌الملل و علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر ناپایدار بودن شرایط روسیه را دلیل عدم توان برقراری مؤثرتر ارتباط با این کشور دانست. وی به شرح فعالیت‌های دانشگاه صنعتی امیرکبیر پرداخت. از آنجا که از سیاست‌های دانشگاه امیرکبیر بهبود وضع تجهیزات آزمایشگاهی است، خانم دشتی جویای امکان پذیر بودن این مسئله از جانب کشور روسیه شد؛ بدین ترتیب که کارآموزهایی از ایران به روسیه فرستاده شود تا بعد از اتمام دوره بتوانیم از تجربیات و مهارت‌های کسب‌شده توسط آنها در صنعت استفاده کنیم که دکتر ابطحی در ادامه به سؤال ایشان پاسخ داد.